

ye. Hevesi... asárnap este... zium nagy... sznő műso... bbjainak al... Beethoven, Haydn és... éltó inter... ban, akinek... szellemüket... véhez, mert... a pusztá... és átérzés... unnepele.

Eliás Jo... thozik be a... vári publi... a kolozsvári... olóraturéne... el az opera... emelkedett... megérdemelt... iás tenorjáb... k. A kon... Puccini... szerepelnek.

sz, új szerep... ndorral, Ihsás... tszám 67.)... cimszerepben... zám. Sorozat-

(2-ik ifjusági... zető előadást... : 69.)... -odszor. Napi

erette-ujdon... Lészálított

nság 3-asozor

low. (Koltbay... adással. Napi

szereposztá... lást tart: Ja... li, Tárny Fe... et. 10 száma.

Sorozatszám

yei

et eleveníti... avalyi évad... artozott a... bay Hídikó... eréttben, a... ket. Ihsás... yi, Leóvey... peréttben.

phozatának... olynak már... y ennek az... ere lesz a... Marsi Gizi, ...a, Kemény... i játszák a

bn este ér... ban. Ham... jáját játszá... kísérletnek... kere volt a... edden van... Ferenczel... enő, Hoykó, ... a vezető-

ok

ok az... Ferd. No 8... ényí- ucca)

ell 92 és... RTABLE... z Ernő, ... ajánlatot!

Szerkesztőség, ki... nivalat és nyom

Május-Kolozsvár, St... (Brassai-ut

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal... 9-77

18. M. Sz.

Egyes szám ára pályá... varon és vidéken 5 lej... krestben is 5 lej

Dr. Ramasetter Róbert Budapest
Diszter 2. II. 8.

KELET

ESZDŐ-POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETESI ARAK

Romániában	
Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110

Csehszlovákiában	
Egy hónapra	Ck 40
Egyes szám	3

1927 október 21 Péntek

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 234 szám

5688 Tisri 25

A bolygó szovjetkövet

Egy mai párisi távirat jelenti, hogy a francia minisztertanács Briand javaslatára hozzájárult Dovgalevsky új orosz szovjetkövet kinevezéséhez. Ezzel az aktussal le is zárul az utóbbi hetek legnagyobb politikai szenzációja, Rakovszki orosz nagykövet visszahívása. Akik nem teljesen járatosak az európai diplomácia kulisszatitkaiban, aligha sejtik, hogy Rakovszki visszahívása nem egy egyszerű diplomáciai aktus volt csupán, de mögötte egy mély és az egész világpolitikát közelről érintő hatalmi vetélkedés húzódik meg. Azok az okok ugyanis, amelyekkel francia részről Rakovszki visszahívását indokolták, merőben erőszakoltak voltak és bizonyos pontokban egyenesen ellentmondottak a köztudomású tényeknek. Rakovszkit mindenekelőtt kommunista propagandával vádolták meg, holott a diplomácia világában mindenki tudta, hogy Rakovszki az összes szovjetkövetek között a legkevésbé avatkozott be a külföldi országok belügyeibe. Ezt állapította meg róla De Monzie, volt francia miniszter és a francia-orosz vegyes bizottság elnöke. A Rakovszki-affér okait tehát máshol kell keresni.

Körülbelül félévvel ezelőtt bejárta a világsajtót a hír, hogy a szovjetkormány és az amerikai Standard Oil petrooleum-tröszt között tárgyalások indultak meg az oroszországi petrooleummezők kihasználására vonatkozólag. A szovjet ezeken a kereskedelmi jellegű tárgyalásokon keresztül egyúttal közeledni akart az Egyesült Államokhoz, amelyek eddig a legmezevebben zárkóztak el a diplomáciai viszony felvétele elől. E tárgyalások során a szovjet igen nagy engedékenységet tanúsított a Standard Oilal szemben, ami szemelláthatóan jó hatást gyakorolt az amerikai közvéleményre. Ez könnyen érthető, ha meggondoljuk, hogy még Wilson is, ez a kivételesen intellektuális beállítottságú politikus, sokszor hangsúlyozta, hogy Amerika par excellence kereskedő-ország és kormányainak ennél fogva legelsősorban az állampolgárok kereskedelmi érdekeit kell szem előtt tartaniok.

Az amerikai kereskedelemnek a világpiacon ezidőszert egyetlen komoly riválisa van: az angol kereskedelem. Ennek megfelelően a Standard Oilnak is csak egy félelmetes konkurrensa van: az angol alapítású és holland köntösbe bújtatott Royal Dutch. Ennek a koncernnek egyidőben szintén voltak tárgyalásai a szovjettel az orosz petrooleummezők kihasználására vonatkozólag. Ezek a tárgyalások azonban egyrészt az angol-orosz diplomáciai viszony megszakadása, másrészt a társaság magas igényei miatt eredménytelenül abban maradtak. A Royal Dutch azonban remélte, hogy Oroszország előbb-utóbb mégis kényszerülve lesz újabb tárgyalásokba bocsátkozni vele. Ezt a számítást huzzták keresztül a Standard Oil részéről megindult tárgyalások.

A Royal Dutch tehát akcióba lépett, hogy az amerikai-orosz közeledést megüsdítse és az amerikai közvélemény előtt bebizonyítsa, milyen veszedelmes dolog a szovjettel felvenni az érintkezést. Az angol petrooleum koncernnek különös érdekében állott bizonyítani, hogy a szovjet még Franciaországgal szemben is, amely állam az utóbbi időben a legbarátságosabb arcot mutatta Oroszország felé, illojalisán viselkedik és hogy még az illedelmesnek ismert Rakovszki is veszélyes aknamunkát folytat abban az országban, ahová akkreditálása szól. A Royal Dutch végső reménykedése az volt, hogy Oroszország, miután sem Amerikában, sem Európában nem

tud tartós és barátságos összeköttetéseket szervezni, kénytelen lesz térdre bocsátkozni Anglia előtt...

A Royal Dutch tehát megkezdte propagandáját Franciaországban. Erre a célra keresve sem talált volna jobb ügynököt, mint a minden célra megvásárolható „Matin“ t. Ez a hangoszavú újság, amely rendszerint az olvasótömegek legalacsonyabb ösztöneire appellál, hosszabb cikkben vezette be a kampányt. A cikk szerint Rakovszki, aki mint a kommunista internacionálé végrehajtóbizottságának tagja, aláírta azt a manifesztumot, amelyben az internacionálé felszólítja az egész világ kommunista munkásságát, akadályozzák meg, hogy az egyes országok szovjetellenes akciókba kezdjenek, nem maradhat tovább Párisban, mert jelenléte hallgatólagos hozzájárulást jelent a szovjet kommunista propagandájához. A „Matin“ ezután még több cikkben követelte Rakovszki azonnali visszahívását, sőt követelte a francia-orosz viszony megszakítását is. A „Matin“ nyomán a francia jobboldali sajtó is élénk kampányba kezdett Rakovszki ellen. A „Fioaro“, „Echo de Paris“, „Action Francaise“, „Liberté“, „Avenir“ nap-nap után egyre hangosabban követelték Rakovszki eltávolítását, sőt végül az óvatos „Temps“ is ilyen értelemben szölt bele a koncertbe. Ez azonban már több volt egyszerű lapvéleménynél, mert a „Temps“ tudvalevőleg a Quai d'Orsay félhivatalos szócsöve és vezércikkeit állítólag készen kapja a francia külügyminisztériumtól. Briand, aki csak későre jött haza Genfből, kézzel lábbal kapálódzott a Rakovszki ellenes kampány ellen s az utolsó

pillanatig igyekezett tartani őt. De a sajtó által támogatott jobboldal Poincaré miniszterelnökkel az élén, erősebbnek bizonyult Briandnál, úgy, hogy a külügyminiszternek végül mégis engednie kellett, ha nem akarta teljesen felborítani a francia-orosz viszonyt.

Hogy mennyiben érte el ezzel a kampánnyal a Royal Dutch célját, ma még nem lehet tudni. Egyelőre úgy látszik, hogy a két petrooleumkoncern harcában nincsen győztes és nincsen legyőzött. A diplomáciai szakítás Francia-és Oroszország között nem jött létre, a Standard Oil továbbra is tárgyal a szovjettel. Eredmény tehát nincsen, de áldozat van, Rakovszki, aki diplomáciai karrierjében legalább is jóidőre megakadt. Rakovszkinak nincs sok szerencséje. Alig hogy megnyugszik egy helyen, máris akcióba lépnek ellenségei és nem nyugszanak addig, amíg lehetetlenné nem teszik. Pedig Rakovszkinak még polgári körökben is sok tisztelője van és bizonyára még a legmagasabb körökben is sokan sajnálják ennek a tökéletes világfinak, aki minden párisi társaság központja volt, a távozását.

Jól igazán csak Románia járt ebben az egész incidensben. Rakovszki, aki nagyon jó ismerője Romániának és a román viszonyoknak, Párisban ezen a címen szívós és részint eredményes román-ellenes politikát folytatott. Epen személyes összeköttetései és egyéni kiválóságai révén sikerült neki francia és külföldi politikusok között Románia ellen propagandát kifejtenie. Romániának így igazán érdeke volt, hogy akárki inkább, mint Rakovszki legyen Párisban, bármely nem szövetséges állam, de különösen Oroszország nagykövete. Románia jól járt és ismét igaz, hogy inter duo litigantes, tertius gaudet. (f. e.)

Nézeteltérések támadtak a nemzeti parasztpártban Gyulafehérvár miatt

Kongresszus, vagy népgyűlés? Az „erőszakosak“ és a „higgadtak“ állanak egymással szemben

(Bucuresti-Bukarest, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti parasztpártnak a Gyulafehérváron meghirdetett kongresszusa körül hatalmas vita indult meg pro és kontra a román sajtóban. Ismeretes, hogy a nemzeti parasztpárt népgyűlést tervezett Gyulafehérváron és ennek a felhívásnak hatalmas visszhangja támadt az egész országban. Az erdélyi nemzeti párti érzelmű parasztság tömegesen akart megjelenni a gyűlésen és nem maradt titok, hogy a Bánátról és a Máramarosból egyaránt ezer és ezer paraszt akart résztvenni a népgyűlésen. A kormány azonnal óvintézkedéseket léptetett életbe, mert attól tartott, hogy a gyulafehérvári népgyűlés veszedelmes méreteket ölthet. Így azután a nemzeti parasztpárt elejtette a népgyűlés eszméjét és kongresszust hirdetett Alba-Juliára. A párt radikálisabb elemei azonban nem voltak megelégedve a kongresszus jelleggel, mert azzal érveltek, hogy a közhangulat ma a politikai és gazdasági körülmények hatása alatt a nemzeti parasztpárt mellett van és ez a közhangulat aktív formák között nyilatkozhatik meg egy nagyszabású népgyűlésen. A vita így most a nemzeti parasztpárton belül folytatódott a kérdés körül: kongresszus, vagy népgyűlés. A párt vezetősége két napon keresztül szakadatlanul tartó tárgyalások során vitatta meg a kérdést. Dr. Lupu lapja, az „Aurora“ szerint a vita során komoly ellentétek merültek fel Maniu Gyula és Mihalache

között. Az ellentétek onnan indultak ki a lap szerint, hogy Maniu nyugodtabb és mérsékeltébb magatartás mellett foglalt állást, míg Mihalache pedig szenvedélyesen szállt síkra egy köveket megmozgató népgyűlés mellett, Mihalachet támogatják az „erőszak“ politikájában Joanitzescu, Madgearu, Virgil Potacca, míg az erdélyiek: Popovici Mihály, Dan Sever, Boila Romulus az akciók higgadsága mellett szólaltak fel. Az „Aurora“ még azt is tudni véli, hogy Mihail Popovici, midőn látta, hogy a szenvedélyes viták során az „erőszakosságok“ kerekednek felül, tüntetőleg elhagyta az üléstermet.

A néppárt kongresszusa

Bukarest, október 20. Az Averescu-párt volt miniszter-tagjai ma ülést tartottak és elhatározták, hogy december 4-ére összehívják a párt kongresszusát Bukarestbe.

— Megkezdődött a lengyel-román vasuti tranzitókongferencia. Bukarestből jelentik: Tegnap kezdődött meg a CFR igazgatóságánál a nemzetközi tranzitókongferencia, amely a lengyel áruknak Románián át való továbbításának feltételeit állapítja meg. A tanácskozások, amelyek néhány napig fognak tartani, tudvalevőleg arra irányulnak, hogy a lengyel vasipar és szénbányák Brailában és Konstancában szabad kikötőt kapjanak, ahonnan a Balkánt és Keletet elláthassák exportcikkeikkel.

Délamerika Argentína, Brazília, Uruguay, Chile és Peru

Keletindia Columbia, Venezuela, Cuba, Mexico felé

a Hamburg-Amerika Linie modern oceángőzseivel. Minden héten indul Hamburgból. Felvilágosításokat és prospektust készséggel ad a

Hamburg-Amerika Linie
S. A. R.

Igazgatóság: L. H. LAZAROVITZ,
Bucuresti, Calea Grivitei 183.
Cluj, Calea Regele Ferdinand 69.

Papp Sándor képiállítása

A kolozsvári vármegyeház üvegtermében vasárnap nyílt meg Papp Sándornak, a szépművészeti akadémia igazgatójának ezidei képiállítása, nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében. Ujat mondani ezekről a képekről nem igen lehet. Papp Sándor régen túl van az experimentálásokon: stílusa, témaköre, természetlátása akadémikus kiforrottságról beszél; képei egy kifejeződés, nemes izlés tanúbizonyságai, deris magaslatoikon járó művészember vallomásai, melyek nélkülözök a forradalmi izzás tüzeit, de mentesek a salaktól is. Olyan kiegyensúlyozott egyéniség, a lelkeségnek magánéletében is annyira lelkes apostola, mint Papp Sándor, nem is juthatott el művészi hitvallásában és felfogásában a hipermodern formákhoz és törekvésekhez. Szoliditása, alapjában véve optimista szemlélete számára virulens, tömört, sugárzó színek kínálkoznak fel témánál és Papp Sándor boldog közvetlenséggel merül el a természet ünnepi pillanatainak ragyogásába, ecsetjével felfokozva a hatásokat. Kétségtelen romantikus egyéniség, de a módban, ahogyan megcsinálja képeit, van valami nemes klasszicitás, tudásbeli fölény, mely nagyon sok forradalmi irányzat képviselőjének becületére válna.

Előszóval festi a tengert, a természetnek ezt a csapongó, megfékezhetetlen erejű elementumát, mely nemcsak a gigászi méreteknek, hanem sejtelmes megfoghatatlanságoknak, misztikus sugárzásoknak és titkoknak foglalata is, minden igaz művész fantáziájának örök mozgatója.

Papp Sándor igazi ereje, humanista érdeklődésének melegsége, mélysége valójában portréin nyilvánul meg. Ezekben a portrékban leginkább az a harmónia fogja meg az embert, amellyel alkotójuk az érzékeny izgatott és szépet összeköti a lelki tulajdonságok megnyilatkozásaival, ahogyan a bőr színét összhangba, sőt vonatkozásba hozza a szemek villámló derűjével, vagy borulatával, ahogyan a gyermeki arc csattanó életerejét aláfesti a tekintet tisztaságával. Önportréja egyike a kiállítás legjobban sikerült darabjainak, amellyel csak Groza Péternél festett portréjának nemes élénksége és festőisége veheti fel a versenyt.

Kétségtelen, hogy a „szép“ fogalmát és határait Papp Sándor kissé konzervatívan értelmezi és ez az akadémikus felfogás elég szűk határokat is szab művészeti érdeklődéseinek. De nem szabad elfelejteni, hogy Papp Sándor művészi működése egy nagy multra visszatekintő iskola tradícióival van összekötve, melynek annak idején ő apostola, később mestere lett s ha van terrén, ahol az értékes tradíciók megbecsülésre köteleznek, úgy a művészet terrénja az.

Papp Sándor kiállítása még e hó 20-áig maradt nyitva s így a művészet iránt érdeklődőknek bőven van alkalmuk arra, hogy ezt a szép és gazdag kiállítást megtekinthessék. A kiállítás egész nap nyitva van és díjtalanul megtekinthető.

(s. l.)

Négyszáz lejre szállították le a színészverő színházigazgató büntetését

Zaharie Barsan az igazgatói irodában is tudott színházai rendezni

(Cluj-Koloz-vár, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma tárgyalta a kolozsvári törvényszék második szekciója, mint felebbviteli fórum Zaharie Barsan-nak, a kolozsvári román színház volt igazgatójának a pörét.

A járásbírósnak annak idején ötezer lej pénzbírságra ítélte a jelen eg Párisban élő kiváló színészt, aki az ítélet ellen a törvényszékhez felebbezett.

A pörnek a részletei érdekes eseteket tárnak fel a színház akkori organizációjáról, valamint Zaharie Barsan igazgatói működéséről, aki césári hatalmat gyakorolt a színészek fölött és hivatásában nem a legszelidebb tettekre ragadtatta el magát.

A vád szerint ezelőtt két esztendővel Vasilescu Virgil a román színház dramaturgia felkereste igazgatói kabinetjében Zaharie Barsan

igazgatót, akitől színházi ügyekről kért felvilágosításokat. Vasilescu bizonyos finánciális visszéléseket vetett szemére Barsannak, aki dühösen pattant fel és az ajtóra mutatva, kiutasította. Ez tiltakozott a szokatlan hang ellen, mire Barsan igazgató nekirohant és pofozni kezdte. Dulakodás közben Vasilescu nekivágta az ablaknak, amely eltört és a csörömpölésre a színház tagjai összeverődtek. Barsan igazgató erre éktelen káromkodásba kezdett, miközben az ablakszilánkoktól vérző dramaturgot kabinetjéből a folyosóra lökte.

A törvényszék Barsan igazgató idegállapota és a színház akkori súlyos helyzetét figyelembevéve, a külföldön tartózkodó Zaharie Barsan pénzbírságát ötezer lejre négyszáz lejre szállította le.

Még az ősz folyamán enyhíteni fogják a magyarországi numerusz klauzuzst

A külpolitikai konstelláció javítása érdekében a magyar kormány általános politikai revízióra készül. Klebelsberg nyilatkozata

(Budapest, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar politikai élet, a jelek szerint, jelentős fordulathoz érkezett. Magyarország vezetői — ugylátszik — belátták, hogy az az antidemokratikus politika, amely a kurzussal vette kezdetét s amelyet a kurzus után következő politikuskok is inauguráltak, rendkívül árt az ország külföldi presztizsének és nagyon sok természetes szimpátia elfordulását eredményezik Magyarországra felől.

A politikai orientáció megváltoztatásának szándéka először tegnap este a magyar kormány-párt értekezletén nyilvánult meg, amelyen gróf Bethlen István miniszterelnök expozét tartott a parlament munkaprogramjáról és amelynek kapcsán a miniszterelnök azt a nagyjelentőségű kijelentést tette, hogy

javaslatot fog benyújtani a parlament elé a numerusz klauzuzst mai formájának megszüntetéséről,

minthogy az évek óta irritálja a magyar állampolgárok egyrészt és a Népszövetség előtt is szöbakerült.

Egyben kijelentette a miniszterelnök, hogy még nem érkezett el annak ideje, hogy Magyarország a Népszövetség előtt hivatalosan kérje a békeszerződés revízióját. A magyar kormány különben is távol áll a Rothermere akcióitól, bár megjegyzi, hogy igenis voltak olyan tanácskozások, amelyek jóval kedvezőbb határokat helyeztek kilátásba.

Az egész vonalon politikai revízióra van kilátás

A numerusz klauzuzs ügyében Klebelsberg kultuszminiszter az „Est“ munkatársának nyilatkozatot adott, amelynek kapcsán a következőket mondotta:

— A javaslat lényegéről nem mondhatok jelenleg többet, mint amennyit tegnap a miniszterelnök mondott. A törvény revíziójára azért van szükség, mert külföldön az a vélemény tartotta magát, hogy a törvény a zsidóság ellen hozott. El már annak idején jeleztem, hogy a kormány abban a pillanatban, amikor szociális szempontból megengedhetővé válik, megváltoztatja a numerusz klauzuzst. Saját érzéseim szerint is a törvény tényleges megváltoztatására töreksem, annál is inkább, mert sohasem azonosítottam vele magam.

— A megalkotandó revíziós javaslatban tulajdonképpen a törvény harmadik szakaszát helyezzük hatályon kívül, amelyet a hazai zsidóság a legjobban sérelmez. Remélem, hogy a kormányban ezt a cselekedetet az országban általában kedvezően fogják fogadni és végre megengednek azok is, akik a kormányt mindig a zsidóság ellen akarja felhasználni.

Klebelsberg nyilatkozatához „Az Est“ azt a megjegyzést fuzi hozzá, hogy a numerusz

klauzuzs enyhítése a kormány liberális politikájának első lépését jelenti, amit újabb javaslatok fognak követni azzal a céllal, hogy a külföld szimpátiáját fokozzák az ország iránt.

Állítólag az egész vonalon olyan politikai revízióra van kilátás, amely a jövőben az ország külpolitikai elhelyezkedése tekintetében a legteljesebb sikert biztosítja.

A numerusz klauzuzs revíziós javaslata még az ősz folyamán a parlament elé kerül.

Az egyetemek nyugalmát nem kell féltetni

A bécsi „Neue Freie Presse“ Bèthlennek a numerusz klauzuzsra vonatkozó kijelentésére üdvözli a magyar kormány elhatározását. Megjegyzi a lap, hogy a reformnak nem szabad szűk határok között maradnia, hanem ki kell küszöbölni a magyar törvénykönyvből mindazokat a rendelkezéseket, amelyek panaszra adnak okot. Mindenesetre a törvény megváltoztatása annak örvendetes jele, hogy a magyar törvényhozás ismét vissza akar térni a liberális elveihez.

A numerusz klauzuzsszal kapcsolatban Fináczy Ernő, a budapesti tudományegyetem rektora kijelentette, hogy az egyetemi ifjúság teljesen nyugodtan fogadta a numerusz klauzuzs revíziójának bejelentését, miért is az egyetem nyugalmát nem kell féltetni, mert azt a tanári kar minden erejével meg fogja védeni.

Butor

vásárlás bizalom dolga!

Hajó butort akar venni, ne sajnálja az utat

Tg.-Mureş Marosvásárhelyre
és tekintse meg

Székely és Réti

Erdélyrészi Butorgár Rt. hatalmas raktárait. —

Bösendorfer, Stingl, Wirth, Hoffman zongora és pianinó gyárak képviselője.

Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

Szülőoltványok amerikai sima és gyökerez vasszék legjobban és garantált fajtisztán kaphatók Caspari Fr.-nél, Medgyesen, jud. Tarnava-mare. Árjegyzék kívánatra

a P

(Páris, október 20.) Az igazgatóság meg hullámzik Párisban a Schwartzbarth meg lepi el a bujva a hívő

Egyenruhának színe rikó nyedtt vállu, zsidók kopott

A párisi külön törvény hőse, a vádoló tárgyalóterem vér nevében van. Schwartzdák és époszo és zargon szá mind Schwartzsido meggyil

— Rothschild Schwart értesült és a moraja hangzi

— Gorkij zsidók — s csillan meg a

Fáznak, de vallomás, egynek hire leérnygul, heves v nek s egészen kerestetük gon

A Schwaniák nagy üg ezek, amelyek montmartrei

Pár percre dugóbban, ele az oka? Egy lapok villannak merülnek el szavuk sziszze levegőbe, szonalai rajzol

Az Ember számokban osnai pogromok legretentőbb emberek ellen is megszerkesvényt belöle

A SchVisszatérve imádságok elvévora tértek.

Két óra felban közeledettcár-uton.

Mikor a z elhangzott a p ról-századra to

— Megáll Nemsokára portok alakult legöregeb kat mandóját.

A járatok atva vonultal felé.

Igy nyom huzamosan, v A kapukon ke

A patrull Schenkmannt Szóváltást

én megyek! " Már hallo

felvonulni a h hajjal rohanna

Plüsch

Az Emberi Jogok Ligája brosurába gyűjtötte össze a Petljura-pogromok borzalmait

A Schwartzbarth-pör tárgyalásának második napja

(Páris, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az igazságügyi palota előtt hatalmas tömeg hullámszik, amilyent nem láttak együtt Párisban a Caillaux-per tárgyalása óta. A Schwartzbarth pör tárgyalásáról kiszorult tömeg lepi el az uttestet, fázósan, egymás mellé bujva a hűvös októberben.

Egyenruhák és elegáns kosztümök szövegeteinek színe rikolt ki az őszi napsütésben görnyedt vállu, villogó szemü lengyel és orosz zsidók kopott ruházatából.

A párisi ucca, itt az igazságügyi palota előtt külön törvényt ül a nagy perben, amelynek hőse, a vádlott órásságát ott benn, a hatalmas tárgyalóteremben százezer legyilkolt zsidó testvér nevében vádol. A párisi ucca izgalomban van. Schwartzbarth alakja köré máris a legendák és époszok atmoszférája sűrűsödik: francia és zsargon szavak röpködnek a levegőben és mind Schwartzbarth tettét és százezer vértanu zsidó meggyilkolásának borzalmát idézik.

— Rothschild báró saját költségén kosztolatja Schwartzbarthot, — jelenti ki egy jól értesült és a tömegeből jóleső megelégedettség moraja hangzik fel...

— Gorkij is eljött — mondják az orosz zsidók — s szemük feketén, szenvedélyesen csillan meg a bűvös napfényben.

Fáznak, de ha a tárgyalóteremből egy-egy vallomás, egy-egy érdekesebb epizód lefolyásának híre leérkezik az utcára, akkor arcuk kigyul, heves vitatkozásba kezdenek, felmelegednek s egészen elfeledkeznek dolgukról, kenyérkeresetük gondjairól.

A Schwartzbarth pör a párisi zsidó kolóniák nagy ügyévé lett, történelmi pillanatok ezek, amelyekre sokáig fognak emlékezni a montmartrei gettók sikátoraiban.

Pár percre elül a moraj, hogy azután annál zűgöbben, elementárisabban csapjon fel újra. Mi az oka? Egyszerre ezek kezében fehér papírlapok villannak meg, amelyek olvasásába mohón merülnek el az emberek. Ahogyan olvassák, zavuk sziszegésbe fullad, öklök emelkednek a levegőbe, szemek gyulnak ki, heves gesztusok vonaljai rajzolódnak ki.

Az Emberi Jogok Ligája, százezer példányszámokban osztogatta szét a tömegben az ukránai pogromok legvérfagyasztóbb részleteit, a legrettentőbb vádiratot, amit az Ember és emberek ellen a civilizáció kezdete óta valaha is megszerkesztettek. Itt adunk egy pár szemelvényt belőle:

A Schenkman-ház meg van tisztítva...

Visszatérve a zsinagógából, az estebéd és az imádságok elvégzése után az ajtatosabbak nyugóra tértek.

Két óra felé katonai léptekben, négyes sorokban közeledett a brigádé, zenével az élén, a Sándor cár-uton.

Mikor a zenekar a Sándor cár-ut végéhez ért, elhangzott a parancs, amelyet a kapitányok századról-századra továbbadtak:

— Megállj!

Nemsokára teljes rendben öt emberből álló csoportok alakultak. A legmagasabb rangú, vagy a legöregebb katona átvette a kis csoportok kommandóját.

A járatok eloszlottak a mellékutcákban és hallatva vonultak a zsidó városrész, a „Gänsevierel“ felé.

Igy nyomulnak a kicsi, névtelen uccákban, párhuzamosan, vagy keresztben, a Sobornaja-uccáig. A kapukon koppantó van, vagy ajtócsengő.

A patrull vezére revolvere nyelével kopog. Schenkman felkiált: „Moischl, menj kinyitni!”

Szóváltást lehet sejteni: „Nem, nem ő, majd én megyek!”

Már hallották a fegyverzajt a kapu előtt, látták felvonulni a katonákat gépfegyverekkel: szétbontott hajjal rohannak az asszonyok és kiáltanak: „Pog-

rom, pogrom!”

Schenkmané alkudozik az ajtó mögött: „Nem tudjuk kinyitni, a férjem ágyban fekszik...”

„Nyissátok ki Semossenko, Petljura armádiaja hetmannjának parancsára.”

Eltolódik a retesz, lassan mozdul a kulcs. Ez itt a nagy szoba. Két faágy vörös plümvál, egy asztal, egy szőnyeg a dorongolt agyagpadlón.

Három férfi lépett be, kettő az ajtót őrzi, valamennyinek kivont kard van a kezében. Ugy játszanak vele, mint egy sétabottal.

„Segítség segítség!”

A hátsó ágyban Schenkman ur nagy fekete szakállá kiterül az ágytakaró huzatja fölött.

„Kozák uraim, mi barátok vagyunk. Nincs más ellenségünk, csak a bolsevisták. Eljen Semossenko hetmann, mi is jó egészséget kívánunk neki.”

És a patrull vezetője kihallgat:

„Hányan vagytok ti itt?”

Schenkman ur és felesége vonakodnak: „A gyermekek kimentek, mi egyedül vagyunk... Oh... Uram... Oh... nem, nem!”

A borzalom kilátása.

„Segítség!”

A vezér kardját mindkét kezével lendíti, lesujt a zsidó arcára, egyszer, kétszer; a koponya, a szakáll vérvörös.

Az asszony a padlóra rogyva, csókolja a kozákok csizmáit.

Rugásokkal szabadulnak tőle, egy sarokba szorítják, kardot vájnak a husába.

Ekkor előmásznak az ágy alól a kis Mózes és a nővére és rávetik magukat az anyjukra: „Mama, mama!”

A vezér megparancsolja embereinek: „Siessetek!”

Még három, négy-öt kardcsapás a térdeplő kölykökre.

„Készen!”

A Schenkman-ház meg van tisztítva.

Igy történik minden házbán...

Bleckmannéknál a hajdamások az egész családot megölték, apát, anyát és három gyermeket.

„Nincs már több.”

Vissza akarnak vonulni. Azok azonban, akik az uccai kijáratokat őrzik, egy fiatal leányt vezetnek elő, sápadtan, fölborzolt hajjal. Abban a pillanatban csapték el, amikor az egyik szomszédos szoba ablakán akart kiugrani. Hogy kegyelemért könyörögessen, a katonák kezeit csókolgatták.

„Várj csak, szerencséd van, itt hagyunk téged, hogy a házat őrizhessed!”

„Ne öljetek meg!”

Petljura felelőségéről vitalkoznak a tanuk

A Schwartzbarth-pör mai második tárgyalási napja meglehetősen érdektelenül folyt le. Az esküdtsek ma elsősorban a terhelő tanukat hallgatta ki. A rendőr, aki Schwartzbarthot a merénylet elkövetése után letartóztatta, mindenben megerősítette Samuel Schwarzbarth vallomását. Egy rendőrtisztviselő-tanu sem mondott semmi újat, de mindkét tanu hangsúlyozta, hogy Schwartzbarth valószínűleg ujjongott, amikor megtudta, hogy Petljura a kórházban behalt sebeibe. Petljura özvegye jogtanácsosának kérdésére Schwartzbarth kijelentette, hogy ma épp úgy őrül a merénylet sikerének, mint a tett elkövetése után őrült. Torres védő fölöslegesen mondta a tényekre vonatkozó további kérdéseket, minthogy védence semmit sem tagad és tettéért mindenben vállalja a felelőséget.

A párisi rendőrfőnökség politikai osztályának egyik főtisztviselője jelentette ki ezután, hogy Schwartzbarth 1910 óta tartózkodott Franciaországban, ám azóta egyetlen egyszer sem került összeköttetésbe a hatóságokkal és politikailag semmiféle tevékenységet nem fejtett ki. A törvényszéki orvosszakértők kihallgatása után a merénylet több szemtanuját hallgatták ki, majd Takkari herceg, az ukránai direktórium miniszterének, Petljura bizalmasának a tanu-vallomására került a sor, aki Petljurát

Hogy megismertessem kölnivizeim minőségét és illatát, különféle illatokat permetezek ki kirakatomból naponként d. e. 11—12-ig és délután 6—7-ig. 1 liter kölnivíz 200 lei.

2 és 22-én

ORIGAN illattal
permetezek

Rózsa M. Royal drogeria
Cluj, Főter 26.

„Mondom neked, hogy életben hagynak, de meg fognak ostromozni, hogy büntetéssel megszabadulj.”

„Emeld föl a szoknyádat!”

A katonák először a nagykával ütnek. A gyerek összeharapja fogait, elnyomja sóhajait. A vezér eldobja a nagykáját, megragadja a kardját és mélyen a leány husába vág.

Igy történik minden uccában, minden házbán.

Averbruchnál tizenöt halott, négy sebesült, Semmelmannál 21 hullá. Az öreg Krotschakot szakállánál fogva a konyhaablakhoz hurcolták és kihajították az első emeletről az uccára, ahol kardhegyek fogták föl. Feleségét és két gyermekét a hajuknál fogva hurcolták. Egy tizenhárom éves fiú, az öreg fia, segítségükre akart sietni, odahajították az anyjához. Mindkettőt, egyetlen éllel, átszúrva, odaszögezik a padlóhoz. Zozulja asszony végignézi leánya szenvedését és halálát. Aztán a fia kerül sorra, odarohan a szekrény fiókjához, bankókat és pénzdarabokat ránt elő: „Itt a fizetség, itt a fizetség!”

A katonák visszautasítják a váltásdíjat.

„Mi csak az életemet akarjuk!”

Elintézik a fiut és az anyját is.

„Minden ivadékukkal együtt le kell mészárolni a zsidókat”

Proskurov csak egy epizód.

Ukrájában 1917-től 1920-ig több mint száz-ezer zsidót öltek meg és kintoztak halálra.

Petljura periódusa volt a legborzalmasabb.

Amíg a főhetmann, Kievből kiűzve, délről északra verte át magát, bandái békés embereken vettek bosszút katonai vereségükért.

Teplik, Kitai, Gorod, Ovruth, Felchitne, Vassilkovo, Stapanisky, Giassine kis városok és nagy városok nevei.

Bratslavban más dolgot találtak ki. A meztelen zsidókat kezükkel fogva az őrzsoba menyezetéhez kötik és úgy folyik a játék, hogy ki tudja a legsebbe husszeleteket lemetszeni. A tréfa tökéletesítésére a kéményben megpirítják a húst és megkínálják vele a megnyomorítottakat.

Az anyák könyörögnek: „Öljetek meg engem, kiméltétek meg a fiamat!”

A katonák felelik: „A zsidókat minden ivadékukkal együtt le kell mészárolni!”

becsületes embernek és csodálatraméltó államférfi-nak ismerte el. Szerinte a tábornok nem volt diktátor és nem őt terheli a felelőség a pogromokért, mert az ukrán hadsereg tényleges irányítása a vezérkar főnökének kezébe volt letéve. Takkari herceg kihallgatása során Petljura özvegyének képviselője és Schwartzbarth védője között heves vita fejlődött ki, melynek folyamán az egyik ügyvéd azt igyekezett igazolni, hogy Petljura a pogromokban nem játszott semmi szerepet, a másik pedig azt igyekezett bizonyítani, hogy az egykori diktátort terheli minden felelőség. A terhelő tanuk egyike, az ukrán hadsereg volt tisztje, arról tett vallomást, hogy Petljurát egyáltalán nem ismerték antiszemita-nak, amikor azonban a védelem azt kérdezte tőle, vajjon tud-e mégis bizonyos pogromesetekről, a tanu megtagadta a válaszadást.

Könyvkötők!

Prima **angol vászon**
és olcsó választékban LEPAGE-nál

Plüsch kabátok gőzölése, szőrmebundák tisztítása legolcsóbb **Cink-nél Cluj**

teetését
dezni

ról kért felvilá
inanciális vissza-
ak, aki dühösen
va, kiutasította.
ang ellen, mire
pofozni kezdte.
sivágtá az ablak-
ülésre a színház
gazgató erre ék-
miközben az
turgot kabinet-

ató idegállapota
etét figyelembe-
Zaharie Barsan
yszáz lejre szál-

gják
iszt

általános

liberális politit-
it újabb javas-
élzattal, hogy a
z ország iránt.

olyan poli-
ás, amely a
kai elhelyez-
eljesebb si-

avaslata még az
erül.

mek nyugalmát
félteni

Bethlennék a
ó kijelentésére
tározását. Meg-
k nem szabad
hanem ki kell
nyvből mind-
elyek panaszra
rvény megvál-
hogy a magyar
térni a liberá-

kapcsolatban
dományegyetem
gyetemi ifjuság
merusz klauzusz
is az egyetem
ert azt a tanári
védeni.

vásárlás
bizalom
dolga!

esajnálja az utat
árhelyre

Réti

raktárait.

és pianinó

vetési feltételek

amerikai sima
és gyökeres
ajtisztán kap-
dgyesen, jud.
yzék kívánatra

Benes cikke a zsidó államról

Alábbi cikket dr. E. Benes Csehszlovákia külügyminisztere írta a „Palestine” című francia revübe, amely Justing Godard szenátor volt francia miniszter szerkesztésében Párisban jelenik meg.

Történelmi szempontból megítélve, mindig azon a véleményen voltam, hogy az emberiség számára a világháború utáni összeomlásból az az előny hárult, hogy összeomlottak azok az akadályok is, amelyek a demokrácia fejlődésének útját állták. Politikai szempontból nézve, az új helyzetet olyan rezsimmek tekintetem, amely nemcsak a szabadságuktól eddig megfosztott nemzeteknek, — amelyek az abszolutizmus és a feudálizmus jármát nyögték eddig — függetlenségét adta vissza, hanem megteremtette az eddig hiányzó összes könnyítéseket is az elnyomott népek sorsában.

A nagy összeomlás konkrét eredményei között nem szabad elfeledkezni arról a könnyebbségekről sem, amelyeket ez az összeomlás a zsidók sorsában létrehozott. A legtöbb államban a zsidók helyzete rosszabb volt a súlyosnál. A zsidó nép nemzeti szempontból súlyos helyzetben volt. Sorsuknak enyhítéséhez két fontos intézkedés járult hozzá.

Az első: a kisebbségek nemzetközi védelméről szóló elv nagylelkű alkalmazása. A zsidók maguk nagyon jól megértették ennek az elvnek a fontosságát. Sokat is dolgoztak az eszme elterjesztése érdekében, úgy a maguk, mint az emberiség, valamint az európai béke érdekében.

A másik: a nemzeti ideáloktól telített zsidóság ősrégi vágyának megvalósulása azáltal, hogy Palesztinában megteremtették a politikai és közgazdasági független egységet és ennek ellenőrzése a mandátum értelmében Nagybritániának jutott osztályrészül. Ez talán még nem jelenti az ideális és teljes megvalósulását az ősrégi zsidó aspirációknak, mégis hatalmas lépés a cél felé. Jelenti máris az elkövetkezendő zsidó állam felépítését.

Az idealizmusnak, intelligenciának és energiának a summája, amit Palesztinában nemzeti eszmétől átfűtött zsidók kitermeltek magukból, valóban rendkívüli teljesítmény. Mint a megvalósítás pionírjai, máris figyelemreméltó alkotást hoztak létre és tovább dolgoznak munkájukon, miközben az ország közigazgatásának munkájában is segítségüket nyújtják. Az a szerep, amelyet ez a közigazgatás reájuk ró, az érem másik oldalán igen komplikált, mert a zsidók nem egyedüli lakói a mandatárius területnek. Jelentős számuk ellenére a zsidók ma csak kisebbséget alkotnak az arab lakossággal való viszonylatban. En mindazonáltal kitartok álláspontom mellett, hogy a zsidó állam megteremtése jogosult, ama különleges morális kötelek miatt, amelyek a zsidókat ehhez az országhoz fűzik, amely lassanként állammá fogja kinőni magát és mert a zsidó munkában megnyilatkozó entuziazmus a rend bélyegét fogja az ország képére vésni. Mindez gazdasági és intellektuális szempontból is az ország további fejlődését fogja előbbre segíteni. A mandátum és a népszövetség égise alatt inaugurált állam szisztemája a nemzetek ligájának eszméivel és módszereivel teljes harmoniában talál megvalósulásra.

A Palesztinára vonatkozó problémák közül, amelyek eddig a Népszövetséget foglalkoztatták, — főképpen a lokális autonómiának és a szociális törvényhozásnak kérdéseiről van szó — igazolták mindezeket a reményeket. Fontosnak tartom végül kijelenteni, hogy Csehszlovákia, amelynek területén tekintélyes számú zsidó kisebbség él, akiknek egyébként mindent rendelkezésükre bocsát, ami nemzeti fejlődésükhöz szükséges, még a héber iskolákat sem felejtve ki, érdeklődéssel és szimpátiával figyeli annak a nagy palesztinai munkának fejlődését, amely munkában Csehszlovákia zsidósága is kivészi részét.

Legujabb francia

Dívatlapok
BOROS papírkeres-
kedésben - (CLUJ)

1000 iv fogalmi papírlei 352
1 dtz. Hardtmuth ironlei 36

Bajorország, Württemberg és Baden a német birodalomból való kiválással fenyegetőzik

(Berlin, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A köztisztviselők illetményeinek tervezett felemelésével kapcsolatban Bajorország, Württemberg és Baden valósággal fellázadtak a német birodalom ellen, úgy, hogy a birodalom egységét komoly veszedelem fenyegeti. A három állam kormánya a legerélyesebb küzdelemre határozta el magát a birodalmi kormány centralisztikus törekvése ellen. A helyzetet még jobban kiélesítette az, hogy a birodalmi kormány elutasította azt a követelést, hogy az egyes államok és a birodalom közt fennálló pénzügyi egyezmények terhei az egyes államok terhein könnyítsenek. Bajorország, Württemberg

és Baden közölték a birodalmi kormánnyal, hogy teljesen képtelenek a köztisztviselők illetményeinek emelése által előidézett kiadási többletet fedezni, ha a kívánt változtatások a pénzügyi egyezményen nem történnek meg. A helyzet annyira komoly, hogy számolni kell a birodalmi gyűlés polgári blokkjának felbomlásával. A bajor néppárt már be is jelentette, hogy amennyiben a birodalmi kormány nem hajlandó Dálnémetország követeléseit teljesíteni, kilép a kormánykoalícióból.

Berlinben remélik, hogy a súlyos konfliktust sikerül békésen megoldani és a belpolitikai válság elkerülhető lesz.

Egy kolozsvári iparos elindult munkát keresni, de csak ruháját hozta vissza a posta

(Cluj-Kolozsvár, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Csomagot hozott ma a posta a kolozsvári rendőrségre. Olajos, foltos munkásruha volt benne, kék zubbony és fekete nadrág, rendesen lesimitva. És egy cédula, szakadozott, foszladozó rongy. A rendőrség titkárja alig tudta kibetűzni a furcsa ákom-bákomot, amelyet látható sietséggel vetett a papírlapra a csomag titokzatos küldője.

Ez volt ráírva a papírlapra:
„Nem tudok tovább küzdeni. Nem megyek többet haza...”

Ennyi. És az aláírás: „Kakasi Albert, iparos.” Ennyi és nem több, név és foglalkozás. Kakasi Albert iparos ki akart emelkedni a munkanélküli nyomorgók névtelen tömegéből, a gazdasági válság áldozatainak fekete seregéből. Két héttel ezelőtt energiájának utolsó maradékával,

amit még nem öröltek fel az álláskereső meddő néma harcai, elindult Bukarestbe.

Két hétig küzdött az árral és hogy mi mindenen ment keresztül Kakasi Albert a nyomorgás széles skáláján, az éhezéstől a ligeti padon való elterülésig, mindazt elmondja Kakasi Albert, nyiltan, őszintén és plasztikusan ebben a négy szóban: „Nem bírok tovább küzdeni.” A nagyváros molochja kérelhetetlenül felőrölte Kakasi Albert megmaradt életkedvét, reményeit és bizakodásait és ma valahol a Dambovica szennyes hullámai rengetik örökre elpihent testét.

Kakasi Albert életéből, ami itt maradt keserű mementónak: egy olajos kék zubbony és egy foltos nadrág. És a kis papírrongy, egy elbukott élet megrázó epitáfja. Kakasi Albert nem jön többet haza.

Két és fél évi fegyházra ítélték egy erőszakkal vádolt granicsárőrmestert

(Cluj-Kolozsvár, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Súlyos ítélettel sújtott ma délelőtt a kolozsvári hadbírósg egy granicsár őrmestert. A vádolt Cranescu Joan granicsár őrmester nem jelent meg a tárgyaláson, mire a hadbírósg elrendelte előveztetését, a tárgyalást azonban távollétében is megtartották.

A vádat Negulescu kapitány, katonai ügyész képviselte, aki rövid vádbeszédének során elmondja, hogy Cranescu, aki még 1925-ben Hosszuzemő közelében, a cseh-román határon teljesített szolgálatot, brutális módon erőszakot követett el F. Károlyné máramarosszigeti asszony ellen. F. Károlyné, akinek gyermekei Csehszlovákiában laktak, engedélyt kapott határátlépésre, hogy gyermekeit, akik szüleinél laktak, meglátogathassa. F. Károlyné a határátlépési engedéllyel Cranescu őrmesternél jelentkezett, aki azonban azon ürügy alatt, hogy az engedély hamis, letartóztatta F. K.-né, akit este a lakására vezetett és ott erőszakot követett el rajta. A fiatal asszony kétségbeesve védekezett és a dulakodás hevében az ablak üvegszilánkjában meg is sebesült.

Cranescu őrmester attól való félelmében, hogy, F. Károlyné feljeleníti, az asszonyt bezárta a lakására és egy hétig magánál tartotta. F. Károlyné hozzátartozói, akiknek a határnál kellett volna találkozniok F. Károlynéval, kétségbeesve kutattak rokonuk után. Cranescu őrmester csak amiután ez a füléhez jutott, engedte szabadon a közben megbetegedett fia-

tal asszonyt, akit azzal fenyegetett meg, hogy megöli, ha el találja mondani a vele történeteket.

Az ügyész vádbeszédének végén súlyos ítéletet kért a hivatali hatalmával visszaélő őrmester ellen.

Ezután a hivatalból kirendelt védő Cranescu ártatlanságát igyekezett bizonyítani. Kijelentette, hogy védence nem kényszerítette F. Károlynét, hogy elkísérje lakására, mivel Cranescu nem egyedül tartózkodott hivatalában.

A védőbeszéd elhangzása után a hadbírósg rövid tanácskozássra vonult vissza, majd az elnök kihirdeti az ítéletet, mely szerint a hadbírósg két és fél évi fegyházra ítéli Cranescu őrmestert.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n, é. vásárlóközönséget, hogy az összes őszi divatkülönlegességek, úgy az átmeneti doublékabátok, mint a specialis Trench-Coats és külföldi nappa borkabátok a legnagyobb választékban raktárra érkeztek.

Neumann M. Cluj

férfi- és fiuruha-áruháza
Főter 14.

Látszerészeti cikkek

szakszerű kivitelben a legolcsóbbtól a legfinomabbig

Kun Mátyás Flai

1864. óta fenálló üzletében, Cluj, Calea Victoriei 2. szám

(Buc tudósítójától.)

Napit a bukaresti csekély Dr. J.

tapasztalt kijelenti, közik a s

Duca de ilyen vény álta

Joan párt min

Duca Ezután nélkül m

Erre a p A szöve

közi, hog sok követ

Me natot, an baja nem jelentése vágányok utas enne

A k alap tere

(Bucu tudósítójától.)

jában, a előtt inte

terelnökt között, k

zsidó tök ügyileg

makat. A elöb kü

majd a b foglalkoz

seivel. El zeti paras

tott éles t

hogy

ilyen f

részér

földi t

ellen,

A lap fe

igazolja a hívás hat

lap tegna

megjelent volna, ill vonatkozó nem a la

Ma a foglalkoz interjuval követség román-ell dolja az kapott f konstatal

Meg

h

20x25 cm névtegyész

Még

Boila Romulusz az érettségi katasztrófa ügyében interpellált a szenátusban

Raducana a Braziliába szakadt román állampolgárok visszatelepítéséért

(Bucuresti-Bukarest, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Saveanu elnököl.

Napirend előtt P. Joanitescu megállapítja, hogy a bukaresti törvényszéki palota befogadóképessége csekély és nem felel meg a szükségletnek.

Dr. Joanitescu az ilfovi községi választásoknál tapasztalt szabálytalanságok miatt panaszkodik és kijelenti, hogy a nemzeti parasztpárt utóljára tiltakozik a szöszékről.

Duca belügyminiszter: Felelni akartam önnek, de ilyen tónusra tudni fogom, hogy a választótörvény által előírt intézkedéseket megtegyem.

Joanitescu kijelenti, hogy a nemzeti parasztpárt mindon eszközzel védekezni fog.

Duca: Fentartom, amit mondtam.

Ezután áttérnek a napirendre és a kamara vita nélkül megszavazza a romani választás igazolását. Erre a parlamentet október 27-ig elnapolták.

A szenátus ülésén Clinciu nemzeti parasztpárti közli, hogy a nemzeti parasztpárt az erőszakoskodások következtében visszalépett az ilfovmegyei választásoktól.

lasztásoktól.

Romulus Boiala dr. a bakkalaureatusi vizsgák szomorú eredményeire mutat rá és interpellációt jelent be ebben a kérdésben a közoktatásügyi miniszterhez. Kéri, bocsássák rendelkezésére a vonatkozó adatokat, hogy megállapíthassa, ki a felelős?

Raducanu a brazilai román emigránsok ügyében emel szót és kéri a külügyminisztert, tegye meg az intézkedéseket, a szerencsétlenek repatriálására.

Titulescu válaszában kifejti, hogy a kormány-nak gondja lesz erre a kérdésre és haza fogja segíteni az arra szorulókat.

Toni Iliescu alelnök közli, hogy megalakult a szenátus felirati bizottsága. Ezután a szenátus vita nélkül meghallgatja a felirati javaslatot, amely fölött a részletes vita október 27-én kezdődik. Addig a szenátus nem tart ülést.

Bukarest, október 20. A kamarát ma a jövő csütörtökig elnapolják, amikor megkezdődik a felirati vita.

Felrobbantottak egy vonatot, amelyen a mexikói elnök és családja utazott

Mexikó, október 20. Villareyes környékén tegnap dinamittal robbantották fel azt a vonatot, amelyen Calles köztársasági elnök és családja utazott. A köztársasági elnöknek semmi baja nem történt, de a vonat hat utasa meghalt. A merényletet felkelők követték el. Újabb jelentések szerint még 100 lázadót tartóztattak le, akik szintén dinamit-bombákat raktak a vágányokra, melyek az egyik személyvonat alatt felrobbantak és a sineket felszakították, Nyolc utas ennél a merényletnél is meghalt.

A kormány lapja »illetékes« felhatalmazás alapján megcáfolja, hogy Bratianu miniszterelnök az amerikai zsidó tőkét támadta

Kavarodás a párisi »Figaro« egy interjúja körül

(Bucuresti-Bukarest, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A párisi monarchisták ismert lapjában, a jobboldali »Figaro«-ban napokkal ezelőtt interjú jelent meg Bratianu Jonel miniszterelnöktől, aki ebben a nyilatkozatában, többek között, heves szemrehányást tesz az amerikai zsidó tőkének, amelyet azzal vádol, hogy pénzügyileg támogatja a Románia-ellenes mozgalmakat. A miniszterelnöknek ez a nyilatkozata előbb külföldi körökben keltett kínos feltűnést, majd a bukaresti sajtó és közvélemény kezdett foglalkozni Bratianu Jonel ominózus kijelentéseivel. Ebben a kampányban különösen a nemzeti parasztpárt új lapja, a »Dreptatea« indított éles támadást a miniszterelnök ellen, amiatt, hogy

ilyen felelős állásban lévő államférfiu részéről nem hangozhat el vád a külföldi tőkének egy tekintélyes csoportja ellen, megfelelő bizonyítékok nélkül.

A lap felszólította a miniszterelnököt, hogy igazolja a »Figaro«-nak tett állításait. A felhívás hatása alatt a kormányhoz közelálló két lap tegnap megcáfolta, hogy a »Figaro«-ban megjelent nyilatkozatot Bratianu Jonel tette volna, illetve annak az amerikai zsidó tőkére vonatkozó részét nem szó szerint közölték, hanem a lap tudósítójának impressziói alapján.

Ma a közismert nemzeti kormánypartí »Viitorul« foglalkozik a »Figaro«-ban megjelent Bratianu-interjúval, amely többek között a párisi szovjet-követség éléről most visszahívott Rakovszki román-ellenes akcióinak támogatásával is vádolja az amerikai zsidó tőkét. Illetékes helyen kapott felhatalmazás alapján a »Viitorul« is konstatálja, hogy ilyen kijelentést nem lehet

Bratianunak tulajdonítani, mert

a miniszterelnöknek ilyen tekintetben sohasem volt semmiféle bizonyítéka

és különben is az amerikai zsidó tőke általános magatartásáról nem lenne semmi oka még csak ehhez hasonló akcióra is következtetni.

Kétségtelen, hogy a »Viitorul« félre nem érthető cáfolata magától a miniszterelnöktől ered, aki azonban a saját nevében eddig még nem reflektált a »Figaro« állítólagos ferdtésére.

Küldjön be 70 leit

kézpénzben vagy bélyegben az UJ KELET könyvosztályához és portómentesen kap
12 drb. zsidótárgy zeneművet,
melynek bolti ára 150 lej.

Hatikvah. Der Fodim. Der Schikur. A Dudele. Fischelach Kojfen. Schirej Hamisrach (népdal gyűjtemény). Tief in Weldele. Das Heilige Rikud'l. Chesbojn Zedek. Klipp-Klapp. Ja chaj Lili. Schirej Hamisrach.

Gramoton LEPAGE-nál

Megjelent a LEPAGE 1928. évi ügyvédi

határidőnapló

20x25 cm. alak, famentes finom papíron, félváson kötésben, bővített tartalommal. — A teljes ügyvédi névtetgyék, díjszabás, bírósági területi beosztás stb. — Azonnali rendelésnél utánvét 480 lei.

Még ma rendelje meg LEPAGE-nál - CLUJ

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági közérdek napilapja.
Főszerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Főszerkesztő: Marton Ernő.
Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Péntek

5688. Tisri 25.
1927. okt. 21.

— Briand hozzájárult Dovgalowszky párisi szovjetkövetté való kinevezéséhez. Párisból jelentik: A tegnapi minisztertanács Briand indítványára hozzájárult Dovgalowszkynek párisi szovjet-követté való kinevezéséhez.

— Németország szabotálja a Románia-val való gazdasági tárgyalásokat? Bukarestből jelentik: Az »Adeverul« szerint úgy látszik, hogy nehézségek keletkeztek a Németország és Románia között tervezett tárgyalásokban. A nehézségek nem a mi részünkről, hanem a németek részéről mutatkoznak, akik mintha szabotálnák a tárgyalások megkezdését.

— A pápa a Vatikán tulajdonjogának elismerését követeli az apostoli paloták felett. Rómából jelentik: Tudvalevő, hogy Mussolini és a Vatikán között már hosszabb idő óta kibékülési tárgyalások folynak, amelyek arra irányulnak, hogy a fascista Olaszország ismerje el az egykori pápai állam szuverenitását hajdani területe felett, amelyhez még egy hosszabb területsávot is csatolnának. Most az »Informatore della Stampa« a Vatikáni kérdéssel kapcsolatban azt írja, hogy a Vatikán az olasz kormánytól azt követeli, ismerje el a Vatikán tulajdonjogát az apostoli paloták felett, valamint a pápa világi szuverenitását a visszaállítandó pápai állam területén, amelyhez nagyobb területsávot csatolnának.

— A francia szocialista párt kizárja azokat a tagjait, akik elmennek a szovjet fennállásának tizedik évfordulójára rendezendő ünnepekre. Párisból jelentik: A francia szocialista párt végrehajtó bizottsága határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy minden szocialistát, aki a szovjeturalom tizedik évfordulója alkalmából csatlakozik az Oroszországba induló küldöttséghez, a pártból azonnal kizárják.

— Kormányválság Norvégiában. Oslóból jelentik: A lapok egyhangulag megállapítják, hogy az új parlament és a kormány közötti vélemény-eltérés miatt a kormányválság elkerülhetetlen. Valószínű, hogy az összes norvég miniszterek holnap beadják lemondásukat.

— Budapestén Bartha Miklós 80-ik születésnapjának évfordulóját ünneplik. Budapestről jelentik: A napokban volt Bartha Miklós születésének nyolcvanadik, halálának huszonkettedik évfordulója, mely alkalomból a Kolozsvárról elszármazott nagynevű magyar publicista emlékének megünneplésére bizottság alakult, mely vasárnap délelőtt a városligeti Bartha Miklós-szobornál ünnepélyt rendez. Az ünnepély keretében a különböző egyletek koszorukat helyezték a szoborra, közöttük a főváros is. Az országos történelmi ereklye-múzeum kegyelet-bizottsága elhatározta, hogy ezentul minden évben rendez egy-egy Bartha Miklós-emlékét felújító ünnepélyt.

— Terjed a sztrájkmozgalom a közép-németországi szénbányákban. Hallébból jelentik: A Roszbach-bányában a tegnapi napon a munkások beszüntették a munkát. A Berlinben lévő Siegersdorfi és Wilhelm-művek kivételével az összes bricket-gyárak beszüntették a munkát. A sztrájkoló bányászok két munkába menő glückau bányászt súlyosan megvertek.

— Zola és a naturalizmus cimen tartja előadását Salamon László folyó hó 21-én, pénteken este pont 8 órakor az Alkalmazottak Szövetségében (Str. Maloasa 6, Metropol-kávéház mögött) teljesen ingyenesen. Vendéget szívesen lát a Szövetség.

Közgazdaság

Október 30-ikára országos kereskedőkongresszust hív össze Bukarestbe a Sfatul Negustoresc és fuzióra hívja fel a többi kereskedőszervezetet

A kormány az összes importcikkek vámját leszállítja

(Bucuresti-Bukarest, október 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este a Sfatul Negustoresc központi irodájában a fővárosi kereskedők gyűlést tartottak, amelyen Toma Dobrescu alelnök vezette a tanácskozásokat. A gyűlés első szónoka Niculescu-Ritz, a fővámbizottság tagja volt, aki a Sfatul tevékenységéről számolt be a vámrevízióval kapcsolatban. Bejelentette, hogy a Sfatul intervenciójára a kormány az összes importcikkek vámját leszállította és

eltörölte azokat a vámmegjegyzéseket, amelyek a kereskedelem és ipar rovására kiváltságokat biztosítottak a szövetséges szindikátusok részére.

J. Constantin komoly kampány bevezetését sürgeti a Sfatul gazdasági programjának megvalósítására. Ennek érdekében javasolja, hogy hívják össze a Sfatul összes vidéki tagozatait, valamint Erdély és Bánát többi kereskedőszervezeit, hogy fuzionáljanak a Sfatullal.

V. Bozdoc, a nagyszzebeni Sfatul vezértit-

kárja az erdélyi tagozatok aktivitásáról számolt be és javasolja, hogy

a legközelebbi kongresszust Nagyszzebenben tartásuk meg.

Niculescu-Ritz nagy vonásokban vázolja ezután a Sfatul munkaprogramját a kereskedelemellenes törvények megszüntetése érdekében. Részletesen foglalkozik a készülő szesz-törvénnyel, amely különösen a falusi kereskedők vitalis érdekeit veszélyezteti.

Toma Dobrescu alelnök rezüméje után a gyűlés határozatilag kimondotta, hogy október 30-ára összehívja az egész ország területén működő Sfatul tagozatokat. A gyűlésre meghívják Erdély és Bánát többi kereskedőszervezetét is, hogy

az összes kereskedelmi érdekképviseltek közös álláspontra helyezkedjenek

a nyomozó adóterhek, az uzoratorvény, a vámtarifa és a kereskedelem többi vitalis kérdésében.

Megszigorították az iparvasutak engedélyezési feltételeit. A közlekedésügyi minisztérium a keskenyvágányú ipari vasutak szabályozására új rendeletet adott ki, amely elsősorban is felemeli az eddigi taksát km-enként évi négyszáz lejre. Elrendelték továbbá, hogy ha az illető vidék gazdasági viszonyai úgy kívánják, ezek a magántulajdonban lévő ipari vasutak kötelezhetők nyilvános fuvarozásra, vagyis idegen személyek és áruk szállítására is. Természetesen csak külön díj mellett, amelyet azonban a közlekedésügyi minisztérium állapít meg. Szigorúbb állami kontrolnak vannak alávetve, de ezenfelül a kincstár javára ki is sajátíthatók. A koncesszió lejártá előtt a tulajdonosnak az iparvágányokat csak a közlekedésügyi minisztérium engedélyével szabad felszedni, ellenkező esetben ott kell hagyniok a sinanyagot és a vasuti berendezést. Rendes nyomtávu vasutak hatvan év múlva, keskenyvágányúak harminc év múlva, a kincstár tulajdonába mennek át. Az államnak jogában van ezentúl egy már koncesszionált iparvágányhoz szárnyvonalak, vagy vonalmeghosszabbítások építését engedélyezni egy harmadik személynek, aki megfelelő

kilométerdíj fejében az eredeti tulajdonos vonalait is használhatja. Az ilyen peage-vonalak használata körül támadó vitás ügyekben a minisztériumnak van döntési joga.

Novemberben megkezdődnek az élőállat-exportvások. Bukarestből jelentik: Tegnap délután pontos értekezlet volt a földművelésügyi minisztériumban, amelyen a minisztertanács által is elhatározott állatexport-vások kérdéséről tárgyaltak. Az erdélyi részek képviselőiben Joan Coltor balászfalvi képviselő, dr. Mihali Tivadar kolozsvári polgármester, Moldovan Silvia aradi polgármester és dr. Egri Gergely nagyváradai polgármester vettek részt. Argetoianu miniszter bejelentette, hogy már novemberben szeretné az exportvásokat megkezdni. Minden exportvásárnak önálló vámhivatala és állatorvosi szolgálata lesz, viszont a CFR olcsóbb tarifával fogja az exportot elősegíteni. Jonescu-Braila zootechnikai vezérigazgató bejelentette, hogy az exportvások részére a következő városokat jelölték ki Erdélyben: Szatmár, Arad, Kolozsvár és Nagyvárad. Joan Coltor képviselő felszólalására kimondották, hogy Balászfalva is kap exportvásárt. Az exportvások napját a következőképpen állapították meg: Nagyváradon hétfőn, Szatmáron szer-

Tőzsde

A piac lanyha, üzletlenn.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3115-3120	—	—	491 1/2	3120	11027	13864	651	1829
Newyork	16075-16125	51850	51850	2547	162	57170	70840	3375	48719
London	786-787	2525 1/2	2525 5/8	12409	787	278520	345220	16440	48719
Páris	635-640	2035 1/4	2035 7/8	—	635	2245	2781 1/2	15262	392 1/2
Milano	885-890	2834	2834	139 1/4	884	3125	3873 1/2	18460	546 3/4
Prága	478-480	1536 1/2	1536 1/2	—	478	1694	209930	—	296 1/2
Budapest	2820-2830	9065	9065	—	2825	—	12391	59037	—
Belgrád	—	913	913	—	283	1007	12477	5944 1/2	175
Bukares	—	323	323	1590	—	357 1/2	442	2117 1/2	62 1/2
Varsó	—	5310	5310	—	18	6415	7941 1/2	37860	—
Bécs	2270-2280	7315	7315	—	2283	8070	—	47640	—
Berlin	3850-3860	12390	12375	—	3865	13656	16917	80562	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) —, Páris 1590, Budapest 356 1/2, Bécs 44200, Prága 2107 1/2.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.

Cluj, Piata Unirii 7. szám. — Fiókjai: Dés, Dioszsumentarion, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. Saját tőkét 77 millió lej. — Affiliált intézetei: Tordaaranyos-Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Keresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitel r.-t. Szászrégenben és népbank r.-t. B.-hunyadon. Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Áruaktárai a vasut mellett.

dán, Balászfalva csütörtökön, Kolozsváron és Aradon pedig pénteken. Argetoianu miniszter személyesen interveniált egyébként Bratianu Vincila pénzügyminiszternél, hogy az exportvásokon eladott élőállatok kiviteli vámját ismét leszállítsák, míg a CFR nevében az értekezleten jelen volt delegátusok széleskörű támogatást ígértek ennek az akciónak.

Nagyobb számszámrendelésre tart árlejtést a hadiárvek ellátásának kolozsvári központja. A Hadiárvek Ellátásának Központi Irodája köztudomásra hozza, hogy f. év november hó 17-én d. e. 11 órakor zárt ajánlatokkal nyilvános árlejtést tart Cluj, Calea Dorobantilor (Honvéd u.) 42 sz. I. emeleti helyiségében a következő számszámok megrendelése végett: 9 kovács satu, 5 drótkéfe, 10 kalapács 300 gr. 10 kalapács 200 gr., 20 fémfűrészlap, 100 nagy reszelő, 300 kg. számszámvas, 100 kg. számszám- acél, 50 különböző furók, 3 csiszoló acélkefe, 14 asztalos gyatupad, 28 nagy fűrész felszerelve, 28 kis fűrész felszerelve, 30 harapófógo, 1 lemezvágó olló, 3 körfűrész kefe, 14 gyalu állítható, 14 dupla gyalu, 14 simító gyalu 100 nagy reszelő 2 vastagságmérő (mikrométer), 1 csiszoló kő, 20 kis reszelő, 5 csavarmenetvágó, 50 asztalosvéső. A ajánlatokkal egyidejűleg 6 százalékos bánatpénz teendő le.

Művészlemezek EDISON-nál
Táncclemezek

Minden gazdasági

szakkönyv, irodalmi, ifjúsági könyvek

LEPAGE-nál Kolozsvár

Kérjen segyzékeket

Endetail Engros

Legelőnyösebben
vásárol

divatos, izléses

szőrmebundákat

boákat

minden szőrmeárut

MÁRTONFFY
Testvérek & Co

szücsáruház ban, -- Kolozsvár

Főter 20. — Telefon 10-25.

Kölcsönt

legelőnyösebben

nyujt Granaria, Oradea

Prima tüzfát

legutányosabban házhoz szállít FISCHER
fatelep, Cluj, Piata Gării No 2.

Telefon 1300 Telefon 1300

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Allastkeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Suche Deutsches Fräulein, welche auch Anfangs-Unterricht erteilen kann, zu meiner 5 1/2-jährigen Tochter. Geprüfte Kindergärtnerin bevorzugt. Anfr. an Henric Mozes Spiritus Fabric, Hoghiz, jud. Tarnava-Marej 3343

Egy 45 literes rézüst eladó. Karolina-tér 1. fsz.

Ajtók, ablakok készen különböző méretben jutányosan eladók. — Malom-utca 28. szám

Keresek nov. 1-re vagy legkésőbb 15-re egy izr. vallású ügyes kiszolgáló segédet, aki jártas a rőtös divatú és kész konfekciós szakmában és kirakattervezéshez is ért. Szombaton zárva, Ráth József, Vulcan 3344

Perfekt gyorsírára rövid idő alatt megtanítom. a legújabb módszerrel. Cim a kiadóban.

Barzel

fierafié vasüzlet
Cluj-Kolozsvár
P. M. Viteaz 13.

Telefon 10-43

Próbálja meg és meggyőződik, hogy a legolcsóbban Schneck Abraham (Str. Dorobantilor) bodegájában szerezheti be hűsültségét. 3337

Mindennap friss, elsőrendű minőségű

bivalytejet

kaphat Schwartz Ignacné tejüzemében. Calea Decabal (Rudolf-ut) 36.

Három kis szobából álló helyiség a Minorita-uccában, raktárnak vagy műhelynek, azonnal olcsón kiadó. — Cim és felvilágosítás a Kadima-nyomdában.

Máramarosszigeten okvetlen Jurovits Lázár éttermében étkezzen. Elsőrendű, izletes konyha. 3336

Elegáns butorozott, különbejártu szobához az Örvös-uccában, társat keresek nov. 1-re. — Cim a fraternitas-nyomdában.

Két szoba elő- és fürdőszoba nov. 1-re belvárosban kiadó. Cim a kiadóban.

Hajhullás

és hajkorpa ellen legjobban szer az „Egger-Petrol”
Kapható minden gyógyszerárban és drogueáriában

בבית מסחרי אפשר להשיג תמיד במקרה הוול כל מיני ספרים חדשים גם ישנים ש"ם משניות, חוקים, חומשים, נ"ך, ספרי מוסר השכלה וכדומה, גארטלין, קאפלד, ציצות מוזות, תפילין, ספרי תורות וכל המונים השייכים למסחר זה. כתר תורה, ידן, מנורת להנוכה של כסף וזהב טהור חלפים ואבני השחזה וכו' מליתים גדולים וקטנים פארקויף צו פארקויף-פרייען.
רשימת המכילה לערך 3000 ספרים שונים בכל מקצועות התורה והחכמה
אשלה בעד 25 ל"י
Daniel Sternfeld Librarie, Cernăuți.

Detaer Isr. Cultusgemeinde

Konkurs

In der Detaer Israelitischen Cultusgemeinde ist die Stelle eines Kantor, Schochet, Ubodek, Wehore — der zugleich den Religionsunterricht leisten kann, zu besetzen.

Bewerber die über schöne Stimmittel verfügen und den Nachweis erbringen können, dass selbe in gleicher Eigenschaft in anderen Gemeinden fungieren, mögen Ihre Offerte einsenden.

Gehalt nach Übereinkommen nebst freier Wohnung, Beleuchtung und ein Joch Gartenbenützung. Bewerber mit kleiner Familie und nicht über 45 Jahr sind erwünscht.

Nur Berufenen werden die Reisespesen vergütet und den Akzeptierten die übersiedlungskosten.

Die Stelle ist sofort zu besetzen.

Deta, am 9. Október 1927.

Das Präsidium

Róth

cipésznél Szép-u. 2. sz. alatt készülnek a legújabb divatu cipő-különlegességek

SZÍNHÁZ - MŰVESZEI

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Péntek: Világbajnok. (Ujdonság először, A címszerepben Táray Ferencel Premiére bérlet 9. szám. Sorozatszám 68.)

Szombat délután fél 4-kor Bob herceg. (2-ik ifjúsági előadás, igen olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart: Táray Bertalan. Sorozatszám: 69.)

Szombat: este fél 9-kor. A világbajnok. 2-odszor. Napi bérlet 12 szám. A. Sorozatszám 70.)

Vasárnap: 3-kor Borcsa Amerikában. (Operette-ujdon-ság Mende Kláival, Ihász Aladárral. Lezsálitott helyárakkal: Sorozatszám 71.)

Vasárnap este 6-kor: a Világbajnok. (Ujdonság 3-aoszor Sorozatszám: 72.)

Vasárnap: este háromnegyed 9-kor: Orlow. (Kolbay Ildikóval, László Andorral, Ihász Aladárral. Napi bérlet 12 szám. B. Sorozatszám: 73.)

Hétfő: Hamlet. (Jelenkori ruházatban új szereposztással, új bemutattással, Bevezető előadást tart: Janovics Jenő Főszereplők. Poór Lili, Táray Ferenc. Janovics Jenő, Premiére bérlet. 10 szám. Sorozatszám. 74.)

Kedd: Hamlet. (Napi bérlet 13 szám. C. Sorozatszám 75.)

A színházi iroda közleményei

Vasárnapi előadások. Vasárnap három előadást tart a Magyar Színház. Délután három órakor a nagyszerű Emőd-Török új operettet, a Borcsa Amerikában-t adják Mende Kláival, Ihász Aladárral, a vezetés szerepeiben és mérsékelt helyárakkal. Délután 6 órakor Zilahy Lajosnak, a Süt a nap szerzőjének nagyszerű bohózatát, a Világbajnokot a premier szereplőivel: Tárayval, Marsi Gizivel, Keménnyel, Tóth Elekkel, László Arankával, Lantosossal, Selme-civel, este pedig Kolkay Ildikóval, László Andorral, Kiss Manival, Ihász Aladárral az Orlowot.

Hamlet mai öltözötben. Már az utolsó próbák folynak az igazgató vezetése mellett az

új szcenírozású és új felfogást előadandó Hamletből. Az egész színház érdeklődése ennek határozottan érdekes színházi kísérlet szolgálatában áll. Mindenki teljes erejével és ambíciójával azon van, hogy a Hamlet eme újszerű előadásának nagy és emlékezetes sikere legyen. Hamletet Táray Ferenc játssza, Ofélia Petróczy Alice lesz, a Királynőt Poór Lili interpretálja, Janovics Jenő a király szerepét vállalja, de részt vesznek az előadásban Kemény László, Mihályffy László, Hoykó, Lantos, és csaknem az egész drámai személyzet. Az új felfogású Hamlet egyelőre hétfőre és keddre van műsorra tűzve.

Fecskefészek. Granihtádennek, a kiváló bécsi zeneszerzőnek, az Orlow szerzőjének új operettjéből folynak a próbák zongorateremben és színpadon, mert ennek a Három a kislánynál is jobb témájú operettnek a finomságai az összes szereplőszínezékek, rendező és karmester ambícióját fokozottan felkeltette. Legközelebb már a szereposztásról és a premier terminusáról is értesíthetjük a közönséget.

Kottát

bármilyet óhajt, azonnal megkaphatja

legolcsóbban Király J.

zeneműkereskedésében — Főter 15. szám

Gyümölcsfát

Ősszel ültessen! Éghajlatunknak megfelelő gyümölcsfa és szőlőültványt legkiválóbb minőségben vásárolhat TÓTHFALUSI és TSAI gyümölcsfa iskolájában, Targu-Mures. Árjegyzék ingyen

Megjelent a

„HERMES”

legújabb kiadásu, téli

Vasuti Menetrend

könyve

(Érvényes 1927. október 15-től). A CFR. összes vonatjainak pontos menetrendjén kívül tartalmazza az összes tudnivalókat a CFR. utazási szabályzatából. A személy-, gyors- és expresszvonatok menetjegyeinek árait. A bérletjegyek váltásának szabályait és árait. Személypodgyász szállításának szabályait és árait. Külön fülkékre, betegek szállítására, hálókocsikban való utazásra vonatkozó tudnivalókat. Állami hivatalnokok, nyugdíjasok, hadirokkantak (özvegyek, árvák, vakok), egyetemi hallgatók, tanulók és tanuló lányok, bírósági szakértők és tanuk részére nyújtandó menetdíj kedvezményeket, a régi és új állomásnevek betűsoros névjegyzékét és nagy térképet.

A teljes szöveg román és magyar nyelven.

Kapható az összes állomásokon, menetirodáknak, könyvkereskedésekben, újságárúsító helyeken és trafikokban. —

A könyv ára csak 50 lei.

Szerkesztő
Nivatal és
Kölny
Kölny (Bras

Tele
Szerk. és k
9.

N. Sz.

gyes szám
szertón és
szertóben

27 októb

A

Nemcsak világ zsidósága a magyar nyelvű országi zsidó nem szünt bály ellen támogatták amelyek több kérdést. A határozatot annál nyom kormánykör klauzusz leg a Népszövetség békeszerződés

Időközben a közviszonyok láthatóan enyviszanyérték azt, hogy M ártalmára va közelítették. klauzusz elle tanulás szent a külföldi egy fogadták őket akkor talán a nyelve, mert a ság kulturatív a külföldi egy sokkal alapos sokkal fejlette mint amilyen is szert tehett képen a num érte meg azt és belföldön e orra alá.

Ugyilátszik felismerni ezt magyar minis lágosan arra nem is megszesen enyhite törvénynek a demokratikus fogadta a korban örömmünke kor a gyakorl igéret valóra szegedi rabbi nak, aki vélen tései felől. A ben ugyanis r hangzott igére igéret maradt optimisztikus a egyes lapok utáni szemeszt klauzusz a m kultuszminiszt sebb volt a n desében, mai hogy a kormán fog benyujtan klauzusz törvé kaszt.

Ennek a nagyon érdek ugyan nem h hanem csupán magyarországi fajok és nemze arányban vehet